

TÁJÉKOZTATÓ A KITERJESZTETT GYÁRTÓI FELELŐSSÉGI RENDSZERRŐL

2023. július 1-től hatályba lépett a 80/2023. (III. 14.) Kormány rendelet, a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól. A jogszabály számos új kötelezettséget ír elő a „körforgásos termékeket” forgalomba hozó vagy saját célra felhasználó személyek számára.

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer keretében főszabály szerint a kötelezettek kiterjesztett gyártói felelősségi díj megfizetésével teljesítik az általuk forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált körforgásos termékek hulladékával kapcsolatos hulladékkezelési feladatok finanszírozására vonatkozó kötelezettségüket („kollektív teljesítés”).

A körforgásos termékek

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá az alábbi termékkörök tartoznak:

- csomagolások
- egyes egyszer használatos és egyéb műanyagtermékek (pl. poharak, zacskók, ételtartók, törülközők, léggömbök)
- elektromos és elektronikus berendezések
- elemek és akkumulátorok
- gépjárművek
- gumiabroncs
- irodai papír
- reklámhordozó papír
- sütőolaj és -zsír
- textiltermékek (pl. ruházati árucikkek, lakástextília, lábbelik)
- fából készült bútorok

Az érintett körforgásos termékeket vámtarifaszám szerint sorolja fel a jogszabály az utolsó hat termékkör vonatkozásában, míg a csomagolás, elektromos és elektronikus berendezések, elemek és akkumulátorok, illetve gépjárművek esetében az adott termékcsoporthoz vonatkozó külön kormányrendeletben meghatározott termékek tartoznak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá.

A kötelezettséget keletkeztető ügyletek

A díjfizetési kötelezettséget a körforgásos termékek forgalomba hozatala keletkezteti. Forgalomba hozatalnak minősül a körforgásos termék:

- **első belföldi értékesítése**, ingyenes átadása;
- külföldről távértékesítés útján háztartások vagy egyéb felhasználók részére történő belföldi értékesítése;
- áfa adóraktárból vagy termékdíj raktárból belföldre történő kitárolása;
- **saját célú felhasználása** (beleértve a külföldről behozott csomagolás végleges elválasztását a terméktől – kivéve a belföldi gazdálkodó tulajdonában lévő, külföldről visszahozott újrahasználatos csomagolást – ha a csomagolás után még nem fizették meg a kiterjesztett gyártói felelősségi díjat).

Az érintettek főbb kötelezettségei

Az érintett személyi kör részére a szabályozás által előírt kötelezettségek az alábbiak:

- Kollektív teljesítés esetén **regisztrálni** szükséges a **koncessziós társaság (MOHU) elektronikus felületén**. Az egyéni teljesítést választóknak koncesszori alvállalkozói szerződést kell kötniük a koncessziós társasággal.
- Minden kötelezettnek **kérelmeznie kell a nyilvántartásba vételét az országos hulladékgazdálkodási hatóságnál**. A nyilvántartásokban szereplő adatokban bekövetkezett **változást be kell jelenteni** a hatósághoz.
- **Nyilvántartást kell vezetni** a forgalomba hozott körforgásos termékekről a jogszabályban előírt adattartalommal.
- A nyilvántartás alapján **negyedévente**, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig **adatot kell szolgáltatni az országos hulladékgazdálkodási hatóság részére**.
- Negyedévente, a koncessziós társaság által kiállított számla alapján **kiterjesztett gyártói felelősségi díjat kell fizetni a koncessziós társaság részére**. Az egységnyi kiterjesztett gyártói felelősségi díj mértékét a 8/2023. (VI. 2.) Energiaügyi Miniszteri rendelet határozza meg.
- A gyártóknak a **számlán fel kell tüntetniük** a kiterjesztett gyártói felelősségi díj vonatkozásában a jogszabályban **előírt számla záradékot**.

Javasolt lépések

Az új kötelezettséggel kapcsolatban az első és legfontosabb lépés annak felmérése, hogy milyen termékek és ügyletek érintettek.

A termékek beazonosítása kapcsán kiemelten fontos a vámtarifaszámok és a jogszabályi fogalmaknak történő megfelelés ellenőrzése, valamint a környezetvédelmitermékdíj-köteles termékek esetén annak vizsgálata, hogy teljes-e az átfedés a két kötelezettség tárgyi hatálya között.